

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Australopithecus sediba - najstarszy przodek człowieka.

W 2008 r. w południowoafrykańskiej jaskini Malapa, kilkadziesiąt kilometrów na północ od Johannesburga, naukowcy odkryli dwa, częściowo zachowane szkielety. Jeden należał do kobiety,

drugi - do chłopca. Oceniono, że należy je zaliczyć do nowego gatunku, który nazwano *Australopithecus sediba*. "Sediba" w lokalnym języku sesotho oznacza źródło. Już wtedy badacze, pod kierunkiem prof. Lee Bergera z Uniwersytetu Witwatersrand (RPA), uznali, że to odkrycie będzie źródłem wielu nowych informacji o początkach człowieka.

Nie pomylili się. Po pierwszym artykule, który ukazał się ubiegłej wiosny na łamach tygodnika "Science", teraz ten sam magazyn opublikował obszerny raport, na który składa się pięć artykułów napisanych przez specjalistyczne zespoły. Główna teza raportu brzmi, że *Australopithecus sediba* był bezpośrednim przodkiem gatunku *Homo erectus*, z którego z kolei wywodzi się *Homo sapiens*. *Au. sediba* był zatem bezpośrednim przodkiem całego rodzaju *Homo*. Najnowsze datowanie dowodzi, że szkielety ok. 30-letniej kobiety i 10-13-letniego chłopca liczą 1,977 mln lat. Analizy wskazują, że *Au. sediba* łączy w sobie wiele różnorodnych cech, które nie występowały u wcześniejszych przodków człowieka, w tym zadziwiająco rozwinięty, chociaż niewielki mózg; dłoń podobną do ludzkiej, z rozwiniętym kciukiem, przystosowaną do manipulowania przedmiotami; miednicę bardzo podobną do ludzkiej. Z kolei kształt stopy ma cechy zarówno ludzkie, jak i małpie. Jeden z częściowych szkieletów składa się z czaszki, która mieściła mózg o objętości 420 cm³. Analizy anatomiczne dowodzą, że był to szkielet 10-13-latka. Dorosły osobnik mógł mieć mózg o objętości 440m³.

"Ta niewielka objętość mózgu może irytować, szczególnie gdy widzi się zaawansowane cechy w wyglądzie twarzy i inne szczegóły związane z ludzkim sposobem poruszania się" - opisuje współautor, Peter Schmid z Uniwersytetu w Zurichu.

Z badań czaszki wynika, że część czołowa mózgu oraz obszary związane z węchem mają już strukturę ludzką. A zatem reorganizacja neuronalna mózgu nastąpiła przez zwiększeniem jego objętości. Ciekawy przypadek stanowi dłoń, która jest jednym z atrybutów człowieczeństwa. Naukowcy podkreślają, że w tym wypadku mamy do czynienia z najlepiej zachowanymi kośćmi dłoni u tak wczesnych praludzi. Wraz z przebiegiem ewolucji dłoń przestała brać udział w poruszaniu się. Ich funkcją stało się chwytanie i manipulowanie.

W porównaniu z innymi australopitekami, *Au. sediba* ma krótsze palce, bardzo długi kciuk i mocne śródręcze. Co ciekawe, dłoń *Au. sediba* ma więcej zaawansowanych cech niż dłoń *Homo habilis*, którego uważano za pierwszego wytwórcę narzędzi w obrębie rodzaju *Homo* ("habilis" oznacza zręczny).

"Australopithecus sediba powinien więc tym bardziej umieć wytwarzać narzędzia" - zauważa Schmid.

Miednica jest kombinacją cech australopiteków i przedstawicieli *Homo*. Zaawansowane cechy w budowie miednicy zaskoczyły naukowców, ponieważ pojawiły się mimo niewielkiego mózgu. Wcześniej uważano, że to wielkość mózgu, a przez to głowy wymuszała zmiany anatomiczne miednicy, ze względu na poród. Zmiany w miednicy mogły więc wynikać z czegoś innego - z dostosowania się do dwunożnego chodu w pozycji wyprostowanej. Z kolei stopa ma cechy archaiczne. Nawet w porównaniu ze starszymi formami, nie jest zaawansowana. Pewne cechy wskazują na wyprostowany chód dwunożny, inne - na wspinanie się po drzewach.

Australopithecus sediba żył na trawiastych równinach, poprzetykanych zadrzewionymi dolinami i wstęgami rzek. Być może w czasie, kiedy nastąpiła śmierć obu osobników, miejsce to nawiedziła uciążliwa susza. Z tego to powodu w jaskini znajdowało się tak dużo kości zwierząt. Naukowcy spekulują bowiem, że zwierzęta, czując wilgoć z głębi jaskini, wpadały do środka i ginęły.

Źródło: www.naukawpolsce.pap.com.pl

Fot.: <http://anthropology.net>

<https://laboratoria.net/aktualnosci/11717.html>

30-03-2026

Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia

Przyznał je 402 osobom.

30-03-2026

Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy...

Aby chronić pisklęta przed pasożytami.

30-03-2026

Kierownik wyprawy polarnej

Zmiany klimatu widać gołym okiem.

30-03-2026

[Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#)

Informuje pismo „Nature Photonics”.

30-03-2026

[Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#)

Ogłosiło Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO).

30-03-2026

[Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Informuje pismo „Applied and Environmental Microbiology”.

30-03-2026

Rękawiczki mogą zawyżać wyniki pomiarów mikroplastiku

Informuje specjalistyczne pismo „Analytical Methods”.

30-03-2026

Problem dezinformacji medycznej będzie narastał

Szkolenia na UMB dla przyszłych lekarzy

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy